

ОБОБЩЕНОМРЕЖОВ МОДЕЛ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ И АНАЛИЗ НА ГРАДСКИЯ ТРАНСПОРТ

Иван Вълков¹, Красимир Атанасов²

¹ ул. “Ангел Димитров” № 31, кв. Сарафово, Бургас
E-mail: ivalkovv@abv.bg

² ИБФБМИ, Българска академия на науките
ул. “Акад. Г. Бончев”, бл. 105, София
e-mail: krat@bas.bg

Абстракт: Описва се обобщеномрежов модел на обществения транспорт в град Бургас.

Ключови думи: Обобщена мрежа, Градски транспорт.

1 Въведение

Настоящата статия съдържа описание на ОбобщеноМрежов Модел (ОММ) отразяващ автобусните линии в град Бургас. Той включва основни приложения, характеристики и цели на интегрирания градски транспорт на града и се явява като примерна методика и модел за решения, които могат да се използват при подготовката на подобни проекти за повишаване ефективността на градския обществен транспорт и в други градове. ОММ дава възможност за детайлно моделиране на реалните процеси, протичащи по време на движението на автобусите по отделните линии, така че да могат да се изследват най-общите им свойства и характеристики.

Проучването включва преглед и анализ на съществуващите (към края на 2015 г.) график и потребности на действащата транспортна схема. Този критичен преглед на съществуващата мрежа представлява основата, на която ще се разработва моделът и неговата приложимост в сравнение с другите налични възможности. Това ще ни даде възможност за подробно техническо, икономическо и финансово проучване, както и екологичен анализ, на базата на които да се направят точни и ефективни промени за осъществяването на интегриран градски транспорт.

Чрез подобряване на дейността на интегрирания градски транспорт ще се постигнат следните ефекти:

- повишаване на атрактивността на обществения транспорт чрез подобряване на предлаганите условия;

- подкрепа на метрополисните функции на града за подобряване безопасността на придвижване;
- намаляване на задръстванията по улиците и булевардите на града;
- повишаване на капацитета на системата за обществен транспорт;
- подобряване на екологичната ситуация посредством намаляване на вредните емисии с въвеждане на оптимизация на тролейбусните и автобусни линии.

За постигане на по-рационален и висококачествен обществен транспорт сме анализирали градските линии и главния транспортен коридор на гр. Бургас в посока север-юг. Общата автобусна мрежа се състои от 19 автобусни линии, като в това число са включени и 2 тролейбусни линии.

За постигането на тези цели, в следващо изследване ще използваме и метода на интеркритериалния анализ [2].

След обработване на информацията за линиите на градския обществен транспорт ежедневно през 2015 г. се забелязват определени зависимости между някои линии. Основните групи пътници, които се определят, са:

- пътници от жилищните комплекси Изгрев и Славейков, пътуващи към Северна промишлена зона и обратно.
- пътници от жилищните комплекси Изгрев, Славейков и Меден рудник, пътуващи към Северна и Южна промишлени зони по основния транспортен коридор север-юг на града.
- работници от кварталите Лозово, Долно Езерово и ж.к. Меден рудник, работещи в промишлените зони.

При тези групи става преливане на пътници, с прекачване от една на друга линия.

За изследванията е използвана информация за интегрирания градски транспорт и данните за пътниците, ползващи обществен транспорт в гр. Бургас, от следните източници:

- Основен доклад от предпроектни проучвания на Проект за интегриран градски транспорт на гр. Бургас (ноември 2010 г.);
- Статистически данни за пътниците, ползващи обществен транспорт в гр. Бургас на Общинска фирма по транспорт – „Бургасбус“ЕООД за 2015 г.

2 Описание на обобщеномрежовия модел

В настоящата статия използваме апарата и означенията от теорията на Обобщените Мрежи (ОМ, [1]).

Поради своята значителна големина и сложност, ОМ моделът е разделен на четири части, съответстващи на четирите основни зони на гр. Бургас – северна (нейните преходи и позиции ще бъдат означени, съответно, с N и n), западна (W и w), централна (C и c) и

южна (E и e). Преходите на ОММ (общо 44) съответстват на отделните автобусни спирки, а позициите и дъгите – на автобусните линии, свързващи тези спирки.

В ОММ са включени само такива спирки, които са начални/крайни или са междинни, но през тях преминават автобуси от различни посоки. Тези преходи съответстват на следните спирки.

N_1	Автостанция к-с Изгрев	C_1	сп. МБАЛ
N_2	кв. Сарафово	C_2	сп. Бл. 104
N_3	кв. Банево	C_3	сп. Механотехникум
N_4	кв. Рудник	C_4	сп. БСУ
N_5	супермаркет Изгрев	C_5	сп. Христо Ботев
N_6	МОЛ Плаза	C_6	сп. Бл. 1
N_7	сп. надлез Никола	C_7	сп. ЖП Фондови
	Петков		жилища
N_8	сп. 2 РПУ	C_8	сп. Централна поща/ Областна управа
N_9	сп. Пикадили	C_9	сп. Иван Вазов
N_{10}	сп. Зала Младост	C_{10}	Автогара Юг/ сп. Централна ЖП гара
W_1	сп. ВХТИ	E_1	сп. Стадион Черноморец
W_2	кв. Лозово	E_2	сп. Кораборемонтен завод
W_3	кв. Долно Езерово	E_3	кв. Горно Езерово
W_4	сп. Блок 37	E_4	сп. Победа
W_5	сп. Кроношпан	E_5	кв. Крайморие
W_6	Автостанция к-с	E_6	сп. Бриколаж
	Славейков	E_7	сп. Капче
W_7	сп. Пиргос плод	E_8	сп. Бл. 415
W_8	сп. Товарна гара	E_9	сп. Бл. 410
W_9	сп. Елкабел	E_{10}	мс Върли бряг
W_{10}	сп. Трапезица	E_{11}	Автостанция к-с
W_{11}	Автостанция Запад		Меден рудник

Автобусните спирки, до които пристигат автобуси само от една предишна спирка и от които отиват автобуси само до една следваща спирка, са пропуснати от модела.

Позициите, които са свързващи за два прехода от две различни части на града, имат идентични означения. Затова в моделите, съответстващи на четирите зони, има позиции от други зони, указващи връзката с преходите от другите модели.

Видът на преходите, съответстващи на спирките от Северната зона, е следният.

$$N_1 = \langle \{n_3, n_{11}, n_{12}\}, \{n_1, n_2, n_3\} \rangle,$$

	n_1	n_2	n_3
n_3	$P_{3,1}$	$P_{3,2}$	$P_{3,3}$
n_{11}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>
n_{12}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>

където

$P_{3,1}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_5 ”,

$P_{3,2}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_6 ”,

$P_{3,3}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$N_2 = \langle \{n_5, n_{14}\}, \{n_4, n_5\},$$

	n_4	n_5
n_5	$P_{5,4}$	$P_{5,5}$
n_{14}	<i>false</i>	<i>true</i>

където

$P_{5,4}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_6 ”,

$P_{5,5}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$N_3 = \langle \{n_7, n_{22}\}, \{n_6, n_7\},$$

	n_6	n_7
n_7	$P_{7,6}$	$P_{7,7}$
n_{22}	<i>false</i>	<i>true</i>

където

$P_{7,6}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_8 ”,

$P_{7,7}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$N_4 = \langle \{n_9, n_{15}\}, \{n_8, n_9\},$$

	n_8	n_9
n_9	$P_{9,8}$	$P_{9,8}$
n_{15}	<i>false</i>	<i>true</i>

където

$P_{9,8}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_7 ”,

$P_{9,9}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$N_5 = \langle \{n_1, n_{18}, n_{25}\}, \{n_{10}, n_{11}\},$$

	n_{10}	n_{11}
n_1	$P_{1,10}$	<i>false</i>
n_{18}	<i>false</i>	$P_{18,11}$
n_{25}	<i>false</i>	$P_{25,11}$

където

$P_{1,10}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_7 ”,

$P_{18,11} = P_{25,11}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_1 ”.

$$N_6 = \langle \{n_2, n_4, n_{19}\}, \{n_{12}, n_{13}, n_{14}\},$$

	n_{12}	n_{13}	n_{14}	
n_2	<i>false</i>	<i>true</i>	<i>false</i>	),
n_4	<i>false</i>	<i>true</i>	<i>false</i>	
n_{19}	$P_{19,12}$	$P_{19,13}$	$P_{19,14}$	

където

$P_{19,12}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_1 ”,

$P_{19,13}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_8 ”,

$P_{19,14}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_2 ”.

$$N_7 = \langle \{c_8, c_{36}, n_8, n_{10}, n_{26}\}, \{n_{15}, n_{16}, n_{17}, n_{18}\},$$

	n_{15}	n_{16}	n_{17}	n_{18}	
c_8	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	),
c_{36}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>	
n_8	<i>false</i>	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	
n_{10}	<i>false</i>	$P_{10,16}$	$P_{10,17}$	<i>false</i>	
n_{26}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>	

където

$P_{10,16}$ = “автобусът ще се движи към спирка C_2 ”,

$P_{10,17}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_9 ”.

$$N_8 = \langle \{n_6, n_{13}, n_{28}, w_1\}, \{n_{19}, n_{20}, n_{21}, n_{22}\},$$

	n_{19}	n_{20}	n_{21}	n_{22}	
n_6	<i>false</i>	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	),
n_{12}	<i>false</i>	$P_{12,20}$	$P_{12,21}$	<i>false</i>	
n_{28}	$P_{28,19}$	<i>false</i>	$P_{28,21}$	<i>false</i>	
w_1	$P_{1,19}$	$P_{1,20}$	<i>false</i>	<i>true</i>	

където

$P_{12,20}$ = $P_{1,20}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_6 ”,

$P_{12,21}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_{10} ”,

$P_{28,19}$ = $P_{1,19}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_1 ”,

$P_{28,21}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_3 ”.

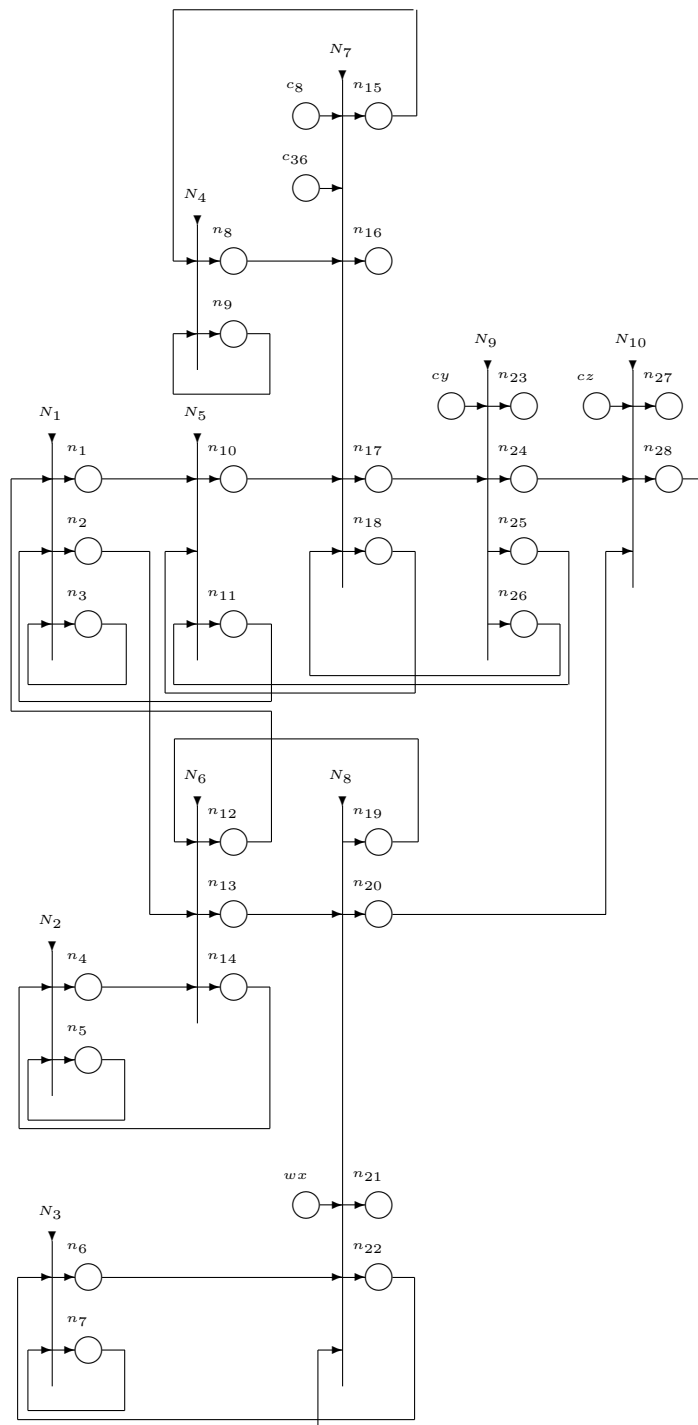
$$N_9 = \langle \{c_3, n_{17}\}, \{n_{23}, n_{24}, n_{25}, n_{26}\},$$

	n_{23}	n_{24}	n_{25}	n_{26}	
c_3	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{3,25}$	$P_{3,26}$	),
n_{17}	$P_{17,23}$	$P_{17,24}$	<i>false</i>	<i>false</i>	

където

$P_{17,23}$ = “автобусът ще се движи към спирка C_1 ”,

$P_{13,24}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_{10} ”,

$P_{3,25}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_5 ”,
 $P_{3,26}$ = “автобусът ще се движи към спирка N_7 ”.

$$N_{10} = \langle \{c_2, n_{24}\}, \{n_{27}, n_{28}\},$$

	n_{27}	n_{28}
c_2	<i>false</i>	<i>true</i>
n_{17}	<i>true</i>	<i>false</i>

$$\rangle.$$

Видът на преходите, съответстващи на спирките от Западната зона, е следният.

$$W_1 = \langle \{n_{20}, w_9\}, \{w_1, w_2\},$$

	w_1	w_2
n_{20}	<i>false</i>	<i>true</i>
w_9	<i>true</i>	<i>false</i>

$$\rangle.$$

$$W_2 = \langle \{w_4, w_{10}\}, \{w_3, w_4\},$$

	w_3	w_4
w_4	$P_{4,3}$	$P_{4,4}$
w_{10}	<i>false</i>	<i>true</i>

$$\rangle,$$

където

$P_{4,3}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_6 ”,
 $P_{4,4}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$W_3 = \langle \{w_6, w_{12}\}, \{w_5, w_6\},$$

	w_5	w_6
w_6	$P_{6,5}$	$P_{6,6}$
w_{10}	<i>false</i>	<i>true</i>

$$\rangle,$$

където

$P_{6,5}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_6 ”,
 $P_{6,6}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$W_4 = \langle \{w_2, w_{15}\}, \{w_7, w_8, w_9\},$$

	w_7	w_8	w_9
w_2	$P_{2,7}$	$P_{2,8}$	<i>false</i>
w_{15}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>

$$\rangle,$$

където

$P_{2,7}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_7 ”,
 $P_{2,8}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_6 ”.

$$W_5 = \langle \{w_3, w_5, w_{23}\}, \{w_{10}, w_{11}, w_{12}\},$$

	w_{10}	w_{11}	w_{12}
w_3	<i>false</i>	<i>true</i>	<i>false</i>
w_5	<i>false</i>	<i>true</i>	<i>false</i>
w_{23}	$P_{23,10}$	<i>false</i>	$P_{23,12}$

където

$P_{23,10}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_2 ”,

$P_{23,12}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_3 ”.

$$W_6 = \langle \{w_8, w_{16}, w_{20}, w_{19}\}, \{w_{13}, w_{14}, w_{15}, w_{16}\}, \rangle$$

	w_{13}	w_{14}	w_{15}	w_{16}
w_8	$P_{8,13}$	$P_{8,14}$	<i>false</i>	$P_{8,16}$
w_{16}	$P_{16,13}$	$P_{16,14}$	$P_{16,15}$	$P_{16,16}$
w_{19}	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{19,15}$	$P_{19,16}$
w_{20}	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{20,15}$	$P_{20,16}$

където

$P_{8,13} = P_{16,13}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_7 ”,

$P_{8,14} = P_{16,14}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_8 ”,

$P_{8,15} = P_{16,15} = P_{19,15} = P_{20,15}$ “автобусът ще се движи към спирка W_4 ”,

$P_{8,16} = P_{19,16} = P_{20,16}$ “автобусът е за крайната спирка”, $P_{16,16}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$W_7 = \langle \{c_1, w_7, w_{13}\}, \{w_{17}, w_{18}, w_{19}\}, \rangle$$

	w_{17}	w_{18}	w_{19}
c_1	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{1,19}$
w_7	$P_{7,17}$	$P_{7,18}$	<i>false</i>
w_{13}	$P_{13,17}$	$P_{13,18}$	<i>false</i>

където

$P_{1,19}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_6 ”,

$P_{7,17} = P_{13,17}$ = “автобусът ще се движи към спирка C_1 ”,

$P_{7,18} = P_{13,18}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_{10} ”.

$$W_8 = \langle \{w_{11}, w_{14}, w_{26}\}, \{w_{20}, w_{21}, w_{22}, w_{23}\}, \rangle$$

	w_{20}	w_{21}	w_{22}	w_{23}
w_{11}	$P_{11,20}$	$P_{11,21}$	$P_{11,22}$	<i>false</i>
w_{14}	<i>false</i>	$P_{14,21}$	$P_{14,22}$	<i>false</i>
w_{26}	$P_{26,20}$	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{26,23}$

където

$P_{11,20} = P_{26,20}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_6 ”,

$P_{11,21} = P_{14,21}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_9 ”,

$P_{11,22} = P_{14,22}$ = “автобусът ще се движи към спирка C_5 ”,

$P_{26,20} = P_{26,23}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_5 ”.

$$W_9 = \langle \{w_{21}, w_{30}, w_{34}\}, \{w_{24}, w_{25}, w_{26}\},$$

	w_{24}	w_{25}	w_{26}
w_{21}	$P_{21,24}$	$P_{21,25}$	<i>false</i>
w_{30}	<i>false</i>	$P_{30,25}$	$P_{30,26}$
w_{34}	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{34,26}$

където

$P_{21,24}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_{10} ”,

$P_{21,25} = P_{30,25}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_{11} ”,

$P_{30,26} = P_{34,26}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_8 ”.

$$W_{10} = \langle \{c_6, c_{18}, w_{18}, w_{24}, w_{31}, w_{32}\}, \{w_{27}, w_{28}, w_{29}, w_{30}, w_{31}\},$$

	w_{27}	w_{28}	w_{29}	w_{30}	w_{31}
c_6	$P_{6,27}$	$P_{6,28}$	$P_{6,29}$	<i>false</i>	$P_{6,31}$
c_{18}	$P_{18^*,27}$	$P_{18^*,28}$	$P_{18^*,29}$	<i>false</i>	$P_{18^*,31}$
w_{18}	$P_{18,27}$	$P_{18,28}$	$P_{18,29}$	<i>false</i>	$P_{18,31}$
w_{24}	$P_{24,27}$	$P_{24,28}$	$P_{24,29}$	<i>false</i>	$P_{24,31}$
w_{31}	$P_{31,27}$	$P_{31,28}$	$P_{31,29}$	$P_{31,30}$	$P_{31,31}$
w_{32}	$P_{32,27}$	$P_{32,28}$	$P_{32,29}$	<i>false</i>	$P_{32,31}$

където

$P_{6,27} = P_{18^*,27} = P_{18,27} = P_{24,27} = P_{31,27} = P_{32,27}$ = “автобусът ще се движи към спирка C_1 ”,

$P_{6,28} = P_{18^*,28} = P_{18,28} = P_{24,28} = P_{31,28} = P_{32,28}$ = “автобусът ще се движи към спирка C_5 ”,

$P_{6,29} = P_{18^*,29} = P_{18,29} = P_{24,29} = P_{31,29} = P_{32,29}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_1 ”,

$P_{6,31} = P_{18^*,31} = P_{18,31} = P_{24,31} = P_{31,31} = P_{32,31}$ = “автобусът е за крайната спирка”,

$P_{31,30}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_9 ”,

$P_{31,31}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$W_{11} = \langle \{c_{21}, w_{25}, w_{35}\}, \{w_{32}, w_{33}, w_{34}, w_{35}\},$$

	w_{32}	w_{33}	w_{34}	w_{35}
c_{21}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>
w_{25}	<i>false</i>	$P_{25,33}$	<i>false</i>	$P_{25,35}$
w_{35}	$P_{35,32}$	$P_{35,33}$	$P_{35,34}$	$P_{35,35}$

където

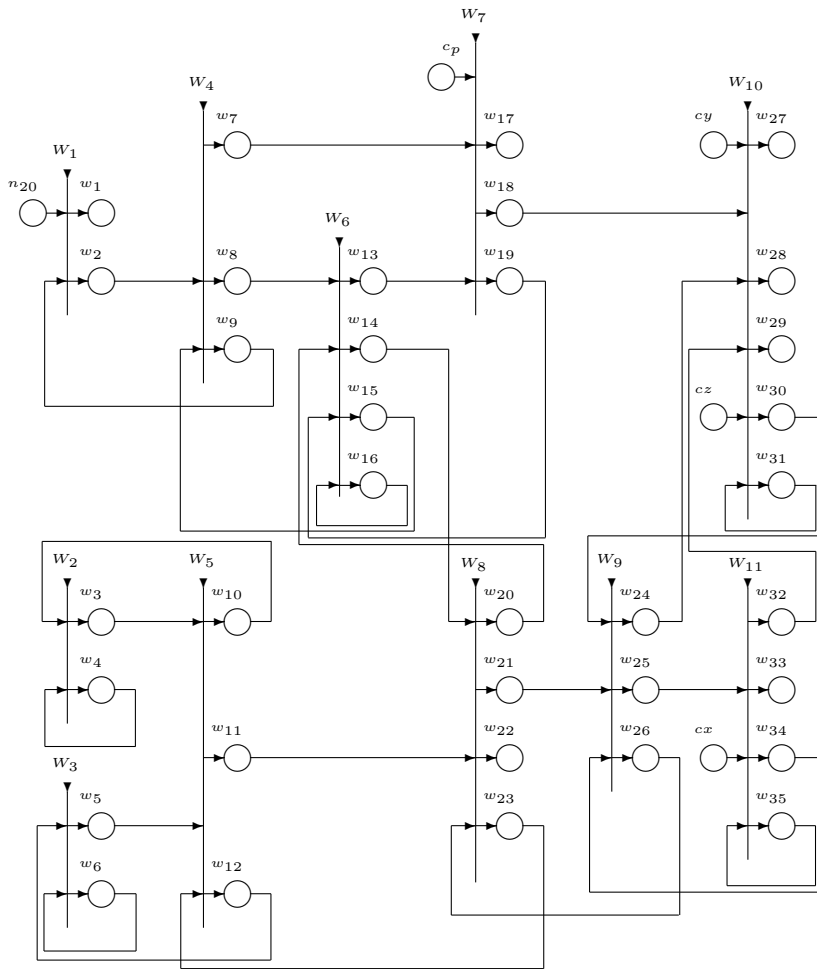
$P_{25,35}$ = “автобусът е за крайната спирка”,

$P_{25,33} = P_{35,33}$ = “автобусът ще се движи към спирка C_6 ”,

$P_{35,32}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_{10} ”,

$P_{35,34}$ = “автобусът ще се движи към спирка W_8 ”,

$P_{35,35}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

Видът на преходите, съответстващи на спирките от Централната зона, е следният.

$$C_1 = \langle \{c_7, c_{12}, n_{23}, n_{27}, w_{18}, w_{26}\}, \{c_1, c_2, c_3, c_4, c_5, c_6\},$$

	c_1	c_2	c_3	c_4	c_5	c_6
c_7	$P_{7,1}$	$P_{7,2}$	$P_{7,3}$	false	false	false
c_{12}	$P_{12,1}$	$P_{12,2}$	$P_{12,3}$	false	false	false
n_{23}	false	false	false	$P_{23,4}$	$P_{23,5}$	$P_{23,6}$ $\rangle,$
n_{27}	false	false	false	$P_{27,4}$	$P_{27,5}$	$P_{27,6}$
w_{18}	false	false	false	$P_{18,4}$	$P_{18,5}$	false
w_{26}	false	false	false	$P_{26,4}$	$P_{26,5}$	false

където

$P_{7,1} = P_{12,1} =$ “автобусът ще се движи към спирка W_7 ”,

$P_{7,2} = P_{12,2} =$ “автобусът ще се движи към спирка N_{10} ”,

$P_{7,3} = P_{12,3} =$ “автобусът ще се движи към спирка N_9 ”,

$P_{23,4} = P_{27,4} = P_{18,4} = P_{26,4} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_2 ”,

$P_{23,5} = P_{27,5} = P_{18,5} = P_{26,5} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_3 ”,

$P_{23,6} = P_{27,6} =$ “автобусът ще се движи към спирка W_{10} ”.

$$C_2 = \langle \{c_4, c_{13}, c_{34}, n_{16}\}, \{c_7, c_8, c_9, c_{10}\},$$

	c_7	c_8	c_9	c_{10}
c_4	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{4,9}$	$P_{4,10}$
c_{13}	$P_{13,7}$	$P_{13,8}$	<i>false</i>	<i>false</i>
c_{34}	$P_{34,7}$	$P_{34,8}$	<i>false</i>	<i>false</i>
n_{16}	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{16,9}$	$P_{16,10}$

където

$P_{4,9} = P_{16,9} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_{10} ”,

$P_{4,10} = P_{16,10} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_4 ”,

$P_{13,7} = P_{34,7} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_1 ”,

$P_{13,8} = P_{34,8} =$ “автобусът ще се движи към спирка N_7 ”.

$$C_3 = \langle \{c_5, c_{15}\}, \{c_{11}, c_{12}\},$$

	c_{11}	c_{12}
c_5	<i>true</i>	<i>false</i>
c_{15}	<i>false</i>	<i>true</i>

$$C_4 = \langle \{c_{10}, c_{11}, c_{19}\}, \{c_{13}, c_{14}, c_{15}\},$$

	c_{13}	c_{14}	c_{15}
c_{10}	<i>false</i>	<i>true</i>	<i>false</i>
c_{11}	$P_{11,13}$	$P_{11,14}$	<i>false</i>
c_{19}	$P_{19,13}$	<i>false</i>	$P_{19,15}$

където

$P_{11,13} = P_{19,13} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_2 ”,

$P_{11,14} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_5 ”,

$P_{19,15} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_3 ”.

$$C_5 = \langle \{c_{14}, c_{22}, c_{26}, w_{22}\}, \{c_{16}, c_{17}, c_{18}, c_{19}\},$$

	c_{16}	c_{17}	c_{18}	c_{19}
c_{14}	$P_{14,16}$	$P_{14,17}$	<i>false</i>	<i>false</i>
c_{22}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{22,19}$
c_{26}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{26,19}$
w_{22}	$P_{22,16}$	$P_{22,17}$	$P_{22,18}$	<i>false</i>

където

- $P_{14,16} = P_{27,16} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_8 ”,
 $P_{14,17} = P_{27,17} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_6 ”,
 $P_{22,19} = P_{26,19} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_4 ”,
 $P_{22,18} =$ “автобусът ще се движи към спирка W_{10} ”.

$$C_6 = \langle \{c_{17}, c_{25}, w_{33}\}, \{c_{20}, c_{21}, c_{22}\},$$

	c_{20}	c_{21}	c_{22}
c_{17}	$P_{17,20}$	$P_{17,21}$	<i>false</i>
c_{25}	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{25,22}$
w_{33}	$P_{33,20}$	$P_{33,21}$	<i>false</i>

където

- $P_{17,20} = P_{33,20} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_7 ”,
 $P_{17,21} = P_{33,21} =$ “автобусът ще се движи към спирка W_{11} ”,
 $P_{25,22} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_5 ”.

$$C_7 = \langle \{c_{20}, c_{32}, e_1\}, \{c_{23}, c_{24}, c_{25}\},$$

	c_{23}	c_{24}	c_{25}
c_{20}	$P_{20,23}$	$P_{20,24}$	<i>false</i>
c_{32}	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{32,25}$
e_1	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{1,25}$

където

- $P_{20,23} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_9 ”,
 $P_{20,24} =$ “автобусът ще се движи към спирка E_1 ”,
 $P_{32,25} = P_{1,25}$ “автобусът ще се движи към спирка C_6 ”.

$$C_8 = \langle \{c_{16}, c_{29}, c_{33}\}, \{c_{26}, c_{27}, c_{28}\},$$

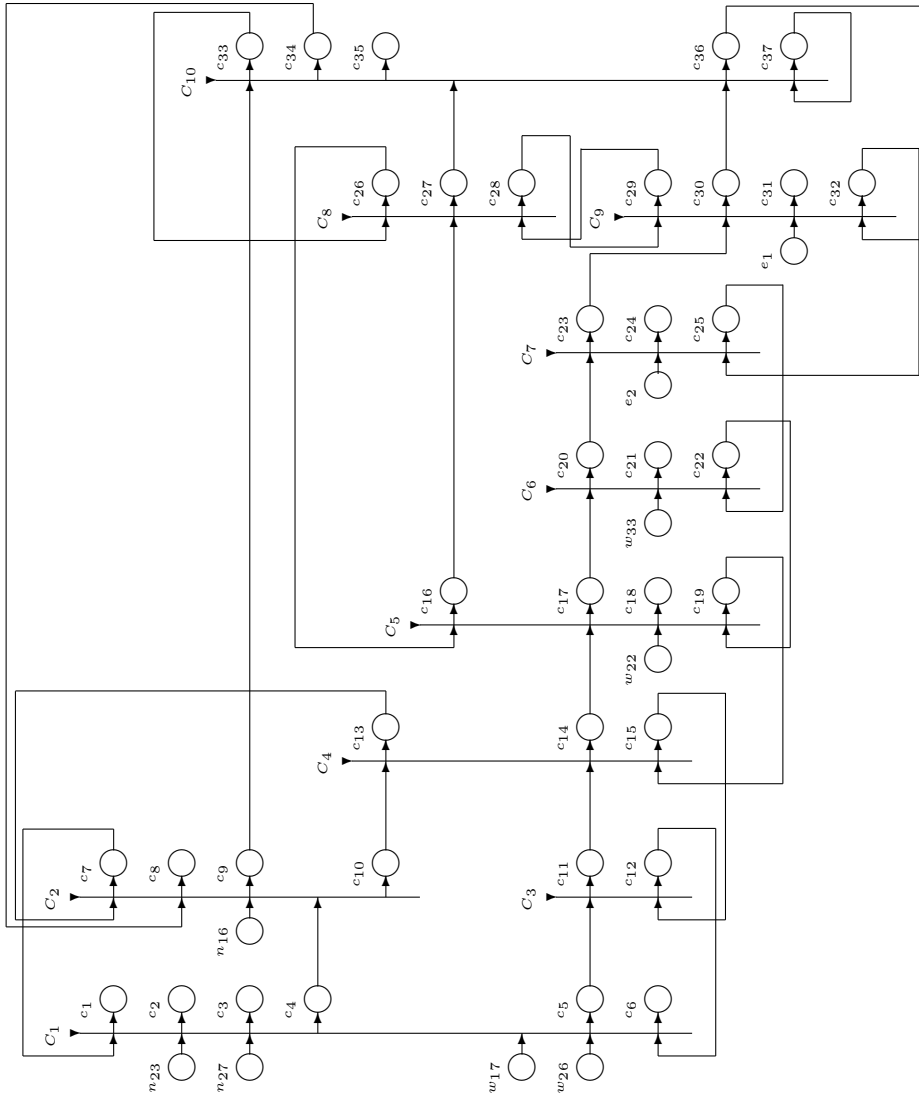
	c_{26}	c_{27}	c_{28}
c_{16}	<i>false</i>	$P_{16,27}$	$P_{16,28}$
c_{29}	$P_{29,26}$	$P_{29,27}$	<i>false</i>
c_{33}	$P_{33,26}$	<i>false</i>	$P_{33,28}$

където

- $P_{16,27} = P_{29,27} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_{10} ”,
 $P_{16,28} = P_{33,28} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_9 ”,
 $P_{29,26} = P_{33,26}$ “автобусът ще се движи към спирка C_5 ”.

$$C_9 = \langle \{c_{23}, c_{28}, c_{36}, e_1\}, \{c_{29}, c_{30}, c_{31}, c_{32}\},$$

	c_{29}	c_{30}	c_{31}	c_{32}
c_{23}	$P_{23,29}$	$P_{23,30}$	$P_{23,31}$	<i>false</i>
c_{28}	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{28,31}$	$P_{28,32}$
c_{36}	$P_{36,29}$	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{36,32}$
e_1	$P_{1,29}$	<i>false</i>	<i>false</i>	$P_{1,32}$

където

$P_{23,29} = P_{36,29} = P_{1,29} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_{10} ”,

$P_{23,30} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_9 ”,

$P_{23,31} = P_{28,31} =$ “автобусът ще се движи към спирка E_1 ”,

$P_{28,32} = P_{36,32} = P_{1,32} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_7 ”.

$$C_{10} = \langle \{c_9, c_{27}, c_{30}, c_{37}\}, \{c_{33}, c_{34}, c_{35}, c_{36}, c_{37}\},$$

	c_{33}	c_{34}	c_{35}	c_{36}	c_{37}
c_9	$P_{9,33}$	<i>false</i>	$P_{9,35}$	$P_{9,36}$	$P_{9,37}$
c_{27}	<i>false</i>	$P_{27,34}$	$P_{27,35}$	$P_{27,36}$	<i>false</i>
c_{30}	<i>false</i>	$P_{30,34}$	$P_{30,35}$	<i>false</i>	<i>false</i>
c_{37}	$P_{37,33}$	$P_{37,34}$	$P_{37,35}$	$P_{37,36}$	$P_{37,37}$

където

$P_{9,33} = P_{37,33} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_8 ”,

$P_{9,35} = P_{27,35} = P_{30,35} = P_{37,35} =$ “автобусът ще се движи към спирка N_7 ”,

$P_{9,36} = P_{27,36} = P_{37,36} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_9 ”,

$P_{9,37} =$ “автобусът е за крайната спирка”,

$P_{37,37} =$ “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

Видът на преходите, съответстващи на спирките от Южната зона, е следният.

$$E_1 = \langle \{e_{10}, c_{31}, c_{24}, w_{33}\}, \{e_1, e_2, e_3, e_4\},$$

	e_1	e_2	e_3	e_4
e_{10}	$P_{10,1}$	$P_{10,2}$	$P_{10,3}$	<i>false</i>
c_{31}	<i>false</i>	$P_{31,2}$	$P_{31,3}$	$P_{31,4}$
c_{24}	<i>false</i>	$P_{24,2}$	$P_{24,3}$	$P_{24,4}$
w_{33}	<i>false</i>	$P_{33,2}$	$P_{33,3}$	$P_{33,4}$

където

$P_{10,1} = P_{31,3} = P_{24,3} = P_{33,3} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_9 ”,

$P_{31,2} = P_{24,2} = P_{33,2} =$ “автобусът ще се движи към спирка C_7 ”,

$P_{31,4} = P_{24,4} = P_{33,4} =$ “автобусът ще се движи към спирка E_4 ”.

$$E_2 = \langle \{e_7, e_{13}, e_{17}\}, \{e_5, e_6, e_7\},$$

	e_5	e_6	e_7
e_7	$P_{7,5}$	$P_{7,6}$	$P_{7,7}$
e_{13}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>
e_{17}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>

където

$P_{7,5} =$ “автобусът ще се движи към спирка E_4 ”,

$P_{7,6} =$ “автобусът ще се движи към спирка E_6 ”,

$P_{7,7} =$ “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$E_3 = \langle \{e_9, e_{18}\}, \{e_8, e_9\},$$

	e_8	e_9
e_9	$P_{9,8}$	$P_{9,9}$
e_{19}	<i>false</i>	<i>true</i>

където

$P_{9,8}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_6 ”,

$P_{9,9}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

$$E_4 = \langle \{e_4, e_5, e_{15}, e_{19}\}, \{e_{10}, e_{11}, e_{12}, e_{13}\} \rangle,$$

	e_{10}	e_{11}	e_{12}	e_{13}
e_4	<i>false</i>	$P_{4,11}$	$P_{4,12}$	$P_{4,13}$
e_5	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>
e_{15}	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>
e_{19}	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>

където

$P_{4,11}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_5 ”,

$P_{4,12}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_6 ”,

$P_{4,13}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_2 ”.

$$E_5 = \langle \{e_{11}, e_{14}\}, \{e_{14}, e_{15}\} \rangle,$$

	e_{14}	e_{15}
e_{11}	<i>true</i>	<i>false</i>
e_{14}	$P_{14,14}$	$P_{14,15}$

където

$P_{14,14}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”,

$P_{14,15}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_4 ”.

$$E_6 = \langle \{e_6, e_8, e_{12}\}, \{e_{16}, e_{17}, e_{18}, e_{19}\} \rangle,$$

	e_{16}	e_{17}	e_{18}	e_{19}
e_6	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>
e_8	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>
e_{12}	$P_{12,16}$	$P_{12,17}$	$P_{12,18}$	<i>false</i>

където

$P_{12,16}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_7 ”,

$P_{12,17}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_2 ”,

$P_{12,18}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_3 ”.

$$E_7 = \langle \{e_{16}, e_{25}\}, \{e_{20}, e_{21}, e_{22}\} \rangle,$$

	e_{20}	e_{21}	e_{22}
e_{16}	<i>false</i>	$P_{16,21}$	$P_{16,22}$
e_{25}	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>

където

$P_{16,21}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_9 ”,

$P_{16,22}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_8 ”.

$$E_8 = \langle \{e_{22}, e_{26}, e_{31}\}, \{e_{23}, e_{24}, e_{25}\},$$

	e_{23}	e_{24}	e_{25}
e_{22}	$P_{22,23}$	$P_{22,24}$	<i>false</i>
e_{26}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>
e_{31}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>

където

$P_{22,23}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_9 ”,

$P_{22,24}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_{11} ”.

$$E_9 = \langle \{e_{23}, e_{30}, e_{32}\}, \{e_{26}, e_{27}, e_{28}\},$$

	e_{26}	e_{27}	e_{28}
e_{23}	<i>false</i>	$P_{23,27}$	$P_{23,28}$
e_{30}	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>
e_{32}	<i>true</i>	<i>false</i>	<i>false</i>

където

$P_{23,27}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_{10} ”,

$P_{23,28}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_{11} ”.

$$E_{10} = \langle \{e_{27}, e_{29}\}, \{e_{29}, e_{30}\},$$

	e_{29}	e_{30}
e_{27}	<i>true</i>	<i>false</i>
e_{29}	$P_{29,29}$	$P_{29,30}$

където

$P_{29,29}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”,

$P_{29,30}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_9 ”.

$$E_{11} = \langle \{e_{24}, e_{28}, e_{33}\}, \{e_{31}, e_{32}, e_{33}\},$$

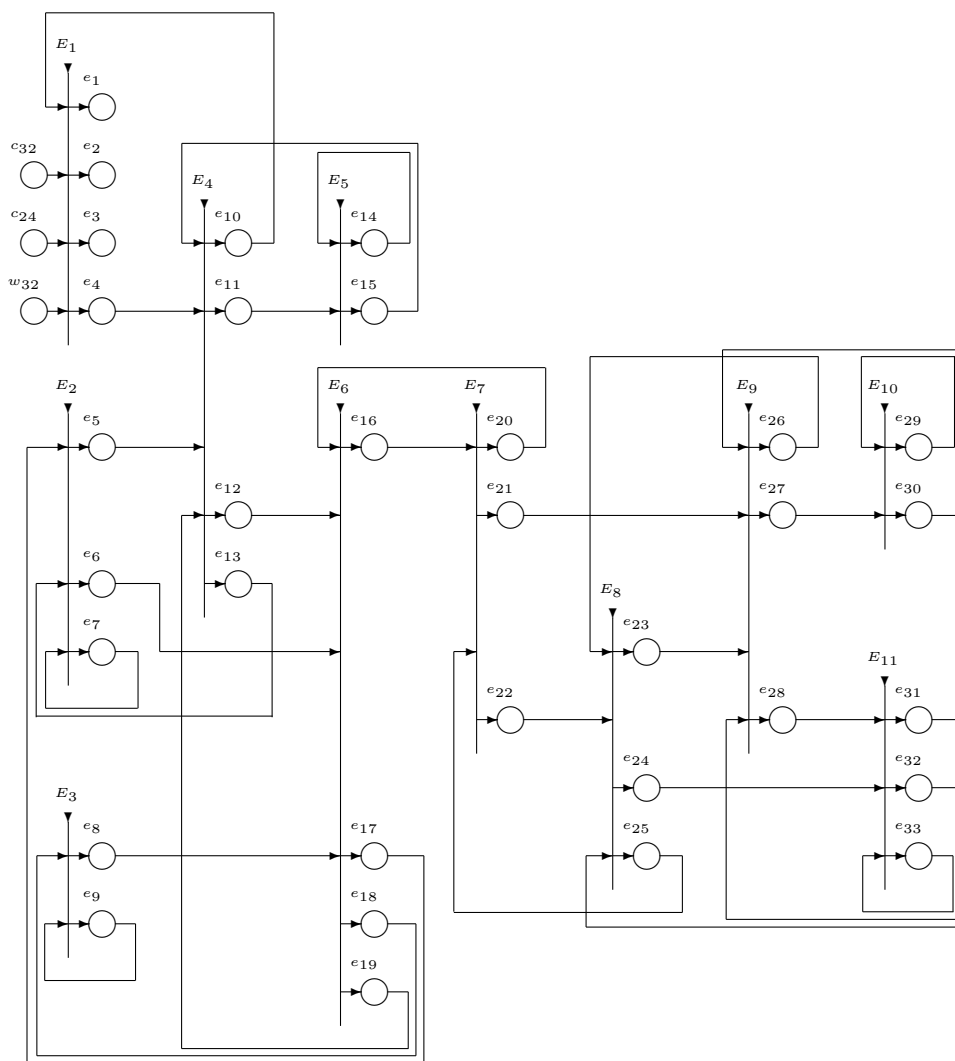
	e_{31}	e_{32}	e_{33}
e_{24}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>
e_{28}	<i>false</i>	<i>false</i>	<i>true</i>
e_{33}	$P_{33,31}$	$P_{33,32}$	$P_{33,33}$

където

$P_{33,31}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_8 ”,

$P_{33,32}$ = “автобусът ще се движи към спирка E_9 ”,

$P_{33,33}$ = “не е настъпил моментът за тръгване на автобуса от началната спирка”.

3 Заключение

Анализът на обработената информация за пътниците ползващи обществен градски транспорт, ни дава възможност за следните изводи.

Тези линии, които се дублират и имат общи допирни точки, могат да бъдат коригирани и оптимизирани. Това ще доведе до редукция на автобусните линии. Така съответната транспортна схема може да стане по-рационална и ефективна.

Анализът на линии № 101 и 121 показва необходимостта от една основна линия, около която да се прилепят другите линии и това да стане по оста север-юг на града.

Ако тези две препоръки се въведат, ще се постигне значително оптимизиране на обществения градски транспорт на града, което ще доведе до конкретно намаляване на линиите и прекачванията и до значителни икономически ползи, като:

- икономия на време;
- ползи, свързани с повишаване на надеждността на услугата;
- оперативни разходи на автобусите;
- намаляване на вредните емисии;
- ползи, свързани с подобряване на качеството на услугата;
- ползи от намаляване на пътно-транспортните инциденти.

В следващо наше изследване, на базата на създадения ОММ ще бъде проведен интеркритериален анализ (вж. [2]) с цел да се потърси близост в поведението на пътничкопотока по отделните линии. Това ще помогне при бъдеща оптимизация на обществен транспорт в град Бургас.

Благодарности

Статията е изготвена в рамките на проект на Фонд “Научни изследвания”, №ДФНИ-И-02-5 “Интеркритериален анализ – нов подход за вземане на решения”.

References

- [1] Atanassov, K. *On Generalized Nets Theory*. Sofia, Prof. Marin Drinov Publishing House, 2007.
- [2] Atanassov K., D. Mavrov, V. Atanassova. *Intercriteria Decision Making: A New Approach for Multicriteria Decision Making, Based on Index Matrices and Intuitionistic Fuzzy Sets*. *Issues in Intuitionistic Fuzzy Sets and Generalized Nets*, Vol. 11, 2014, 1–8.